

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, Gynėjų g. 16, LT-01109 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Vidaus reikalų ministerijai

2023-09-

Nr. (4)-SD-

į 2023-08-25

Nr. 1D-4304

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 3, 12, 15, 20, 21, 22, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 35, 67, 68 IR 71 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XIII-2895 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA) susipažino su Vidaus reikalų ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 12, 15, 20, 21, 22, 25, 27, 29, 30, 32, 33, 35, 67, 68 ir 71 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (VSĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (SIĮ projektas).

Žemiau teikiame esminius pastebėjimus VSĮ projektui.

1. VSĮ projektu siūloma pakeisti šiuo metu galiojančio Vietos savivaldos įstatymo (VSĮ) 12 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Savivaldybės tarybos nariui, kuris reglamento nustatyta tvarka atstovauja savivaldybei už savivaldybės ribų, savivaldybės administracija Vyriausybės nustatyta tvarka apmoka komandiruočių išlaidas. Sprendimą dėl savivaldybės tarybos nario komandiruočių priima savivaldybės taryba.“

Pažymime, kad VSĮ numato, jog posėdžiai turi būti šaukiami ne rečiau kaip kartą per tris mėnesius (17 straipsnio 9 dalis), o posėdžiai paprastai yra planuojami į priekį tam tikru grafiku. Įteisinus privalomą tarybos narių komandiruočių derinimo procesą taryboje, jis užtruktų per ilgai, todėl komandiruočių poreikis tam tikrais atvejais nebektų prasmės, o procesas būtų neefektyvus ir neoperatyvus. Todėl manome, kad siūloma pataisa neprisidėtų prie efektyvaus ir sklandaus tarybos narių darbo. Šiuo atveju, manytume, kad VSĮ užtektų įtvirtinti nuostatą, jog tarybos nariai į komandiruotes vyksta reglamento nustatyta tvarka (tokiu būdu pačioms taryboms leidžiant apsispręsti priimant atitinkamą reglamento nuostatą dėl komandiruočių, kokia tvarka tarybos nariai būtų komandiruojami) arba sprendimus dėl savivaldybės tarybos nario komandiruočių turėtų priimti ne savivaldybės taryba, o meras. Tokiu būdu būtų ne tik supaprastinamas procesas, sumažinama administracinė našta, bet ir nuosekliai planuojami tarybos posėdžiai.

2. VSĮ projektu siūloma pakeisti VSĮ 20 straipsnio 4 dalies 1 punktą, numatant, kad savivaldybių tarybų kontrolės komitetas siūlys savivaldybės tarybai skelbti konkursą į savivaldybės kontrolieriaus pareigas ar skirti savivaldybės kontrolierių antrai kadencijai be konkurso Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatyta tvarka.

Atkreipiame dėmesį, kad praktiniu požiūriu nėra aišku, kaip savivaldybių tarybos, kaip kolegialios institucijos, turėtų skelbti konkursus į savivaldybės kontrolieriaus pareigas. Manytume, kad šiuo atveju, turėtų būti tikslinama formuluotė įrašant „1) siūlo savivaldybės tarybai priimti sprendimą skelbti konkursą <...>“.

3. VSĮ projekte siūloma 22 straipsnį papildyti nauja 10 dalimi, kurioje numatyta, kad savivaldybės tarybos komisijų sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių **tarybos narių** balsų dauguma. Atkreipiame dėmesį, kad savivaldybės tarybos sudaromų komisijų nariais gali būti ne tik savivaldybės tarybos nariai, bet ir valstybės tarnautojai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, ekspertai, gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai – seniūnaičiai, išplėstinės

seniūnaičių sueigos deleguoti atstovai, visuomenės atstovai (Lietuvos Respublikoje įregistruotų viešųjų juridinių asmenų, išskyrus valstybės ar savivaldybės institucijas ar įstaigas, įgalioti atstovai), bendruomeninių organizacijų atstovai, kiti savivaldybės gyventojai.

4. VSĮ projektu siūloma pakeisti VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 23 punktą ir jį išdėstyti taip:

„23) suteikia savivaldybės administracijos direktoriui ~~ir savivaldybės kontrolieriui, kai savivaldybės kontrolieriaus nėra, – jo pavaduotojui~~, vicemerui atostogas, siunčia administracijos direktorių, ~~savivaldybės kontrolierių, kai savivaldybės kontrolieriaus nėra, – jo pavaduotoją~~, ir vicemerą į komandiruotes;“.

Atkreipiamė dėmesį, kad išbraukus iš 27 straipsnio 2 dalies 23 punkto specialų subjektą „**savivaldybės kontrolieriui**“ nelieta aišku, kas konkrečiai suteiks savivaldybės kontrolieriui atostogas ir išleis jį į komandiruotes. VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 7 punkte nėra įtvirtintos nuostatos, kad savivaldybės kontrolieriui atostogas suteikia bei į komandiruotes išleidžia taryba. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad tokiu reguliavimu atsirastų teisinis neapibrėžtumas, kas savivaldybės kontrolierių išleistų atostogų bei suteiktų jam komandiruotes kai tarybos posėdžiai nevyksta. Manytina, kad siūlomas 27 straipsnio 2 dalies 23 punkto pakeitimas nėra suderintas su kitomis VSĮ nuostatomis ir sukuria neaiškumą dėl savivaldybės kontrolieriaus atostogų, komandiruočių ir t.t. Taip pat siūlytina papildyti 27 straipsnio 2 dalies 23 punktą, įrašant ir kitus subjektus:

„23) suteikia savivaldybės administracijos direktoriui, savivaldybės kontrolieriui, kai savivaldybės kontrolieriaus nėra, – jo pavaduotojui, vicemerui, **mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams** atostogas, siunčia administracijos direktorių, savivaldybės kontrolierių, kai savivaldybės kontrolieriaus nėra, – jo pavaduotoją, vicemerą, **mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus** į komandiruotes;“.

5. VSĮ projektu siūloma papildyti 27 straipsnį 4 dalimi: „4. Meras įgaliojimų vykdymui gali pasitelkti savivaldybės administraciją.“ Pakeitime nurodyta, kad meras įgaliojimų vykdymui gali pasitelkti savivaldybės administraciją, tačiau VSĮ 33 straipsnis nekeičiamas. Atsižvelgiant į tai, siūlome VSĮ 33 straipsnio 3 dalį papildyti nauju punktu: „8) vykdo mero pavedimus.“.

6. VSĮ projektu siūloma pakeisti 33 straipsnio 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) rengia savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymų projektus, savivaldybės institucijų sprendimų ~~ir potvarkių~~ projektus;“

Manome, kad reglamentavimas nėra perteklinis ir VSĮ 33 straipsnio 3 dalies 5 punkte būtina palikti potvarkių projektų rengimą savivaldybės administracijai. Potvarkiais sprendžiamas teritorijų planavimas, darbo santykiai su įstaigų vadovais ir daugybė kitų klausimų. Meras ar posėdžių sekretorius neturės galimybių parengti absoliučiai visus mero potvarkių projektus (Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnis, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimis, 27 straipsnio 2 dalies 7 punktas).

7. VSĮ projektu siūloma nauja redakcija išdėstyti VSĮ 71 straipsnį. Pažymėtina, kad nors 71 straipsnio pavadinime vartojamas žodis „apskundimas“, tačiau savivaldybės institucijų teisės aktų apskundimo tvarka toliau siūlomu naujai išdėstyti 71 straipsniu neregamentuojama. Atkreiptinas dėmesys, kad VSĮ 70 straipsnio 3 dalis numato, kad „Savivaldybės institucijų ir valstybės tarnautojų aktai ar veiksmai, pažeidžiantys gyventojų, institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų teises, gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

VSĮ projekto 71 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtus teisės aktus gali sustabdyti ar panaikinti savivaldybės taryba“. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2022 m. gegužės 10 d. išvadoje Nr. XIVP-1580 „Dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo projekto“ buvo pažymėta, kad „<...> atkreiptinas dėmesys į dviprasmišką Įstatymo 29 straipsnio 1 dalies antrąjį sakinį, suponuojantį, kad savivaldybės taryba galėtų pripažinti netekusiais galios bet kurių kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų, taigi ir mero, priimtus teisės aktus, ir pažymėtina, kad mero atskaitingumas savivaldybės tarybai negali būti suprantamas kaip pavaldumas, šių savivaldos institucijų teisinis statusas ir tarpusavio santykis nelemia tokių savivaldybės tarybos įgaliojimų“. Nors siūlomoje formuluotėje ir vartojama sąvoka „pagal kompetenciją“, visgi nėra aišku, kokia apimtimi taryba

galėtų panaikinti visų kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų priimtus teisės aktus, o tai gali kelti praktinių problemų taikant taip suformuluotą nuostatą.

Atsižvelgiant į tai, manome, kad keisti teisės aktą turėtų teisę tik jį priėmęs subjektas. VSĮ naujo modelio esmė buvo atskirti savivaldybės administraciją ir merą nuo atstovaujamosios institucijos, todėl šio principo reikėtų laikytis, nes kitaip iškreipiamas Vietos savivaldos įstatymo modelis. Šis siūlymas taip pat gali iškreipti teisėkūros procesą, nes tose savivaldybėse kur meras neturi daugumos, taryba galės naikinti ar keisti jo potvarkius ir tai sukels teisinės pasekmes net ir gyventojams. Kita vertus, manome, kad meras galėtų keisti ar naikinti administracijos direktoriaus įsakymus tuo atveju, jeigu teisės aktai pagal šiuo metu galiojantį VSĮ reglamentuoja funkcijų perėjimą iš administracijos direktoriaus – mero kompetencijai.

8. Atsižvelgiant į tai, kad yra inicijuojamas VSĮ pakeitimas, šiuo raštu taip pat teikiame pastebėjimus dėl praktinio VSĮ 12 straipsnio taikymo. 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojus VSĮ pataisoms, teisinis reglamentavimas nustato, kad savivaldybės tarybos nariams už darbą atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas yra atlyginama (apmokama) (VSĮ 12 straipsnio 1 dalis). Savivaldybės tarybos nario atlyginimas mažinamas reglamente nustatyta tvarka proporcingai savivaldybės tarybos nario praleistų to mėnesio savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos, kurių narys savivaldybės tarybos narys yra, posėdžių skaičiui (VSĮ 12 straipsnio 2 dalis). Pažymime, kad Vilniaus miesto savivaldybėje elektroniniu paštu buvo gautas Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovo Vilniaus ir Alytaus apskrityje biuro išaiškinimas, kad įvykusio Vidaus reikalų ministerijos, Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Vyriausybės atstovų įstaigos bendro tarpinstitucinio pasitarimo metu buvo išdėstyta pozicija, kad VSĮ negali būti aiškinamas plečiamai reglamentuose numatant pateisinamas nedalyvavimo posėdžiuose priežastis ar atlyginimo mažinimo išimtis. Manome, kad toks teisinis reglamentavimas vis tik yra ydingas ir neužtikrina tarybos narių lygybės principo. Tokia išvada grindžiama praktiniu pavyzdžiu, kai organizuojant tarybos narių darbą vieną mėnesį įvyksta tik vienas konkretus tarybos komiteto posėdis (tarybos posėdis, kitų komitetų, komisijų posėdžiai nebuvo šaukiami), kuriame narys nesudalyvauja dėl rimtų (pateisinamų) priežasčių (pvz., ligos ir pan.). Tokiu atveju pagal VSĮ nuostatą ir pateiktą išaiškinimą prarandama teisė į tarybos nario atlyginimą. Tuo tarpu kiti tarybos nariai, nevykstant komitetų, komisijų bei tarybos posėdžiams konkretų mėnesį, turi teisę į VSĮ nustatytą atlyginimą. Be to, toks teisinis reguliavimas skatina tarybos narius nebūti komisijų nariais, nes taip jiems didėja tikimybė gauti mažesnę darbo užmokestį, kadangi kuo daugiau posėdžių per mėnesį, tuo didesnė tikimybė bent viename nesudalyvauti. Manytume, kad toks reglamentavimas yra neproporcingas ir nelogiškas, o taip pat, kaip minėta, neužtikrina tarybos narių lygiateisiškumo.

Dėl šių priežasčių manome, kad tikslinga VSĮ 12 straipsnyje numatyti, kad savivaldybės reglamentas nustato priežastis, kurioms esant, nedalyvavimas posėdžiuose būtų pateisinamas, o tarybos nario atlyginimas nemažinamas.

PRIDEDAMA.:

1. Kauno miesto, Šiaulių miesto, Panevėžio miesto savivaldybių merų ir Druskininkų savivaldybės vicemero 2023 m. rugpjūčio 31 d. raštas Nr. S- (33.200 Mr) R-2279 „Dėl pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo“, 5 lapai.

2. Jonavos rajono savivaldybės administracijos 2023 m. rugpjūčio 30 d. raštas Nr. 6B-30-4079 „Dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 67 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų derinimo“, 2 lapai.

Linda Kreimerytė, tel. 8 654 35 156, el. p. linda.kreimeryte@lsa.lt

JONAVOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Į g. 13, 55158 Jonava,
telefonas (8 349) 501 54, el. paštas administracija@jonava.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188769070

Lietuvos savivaldybių asociacijai
El.p. linda.kreimeryte@lsa.lt
641

2023 -08 - Nr.

Į 2023-08-28, Nr. SAVP-641

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 67 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XIII-2895 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Jonavos rajono savivaldybės administracija išanalizavusi 2023-08-23 rašte Nr. SAVP-641 pateiktus Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 67 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, įvertinusi pakeitimų taikymą įgyvendinant Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymą veikloje, teikia pastebėjimus ir pasiūlymus.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio pakeitimo projekte, straipsnio 1 dalis papildoma nauju 7 punktu, kuriame teigiama, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba:

“...7) **rengia ir savivaldybės tarybai teikia išvadą** dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitos“.

Tuo pačiu įstatymo projektu keičiama ir Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 12 straipsnio 10 dalis ir išdėstoma taip:

„10. Einamųjų metų pabaigoje infrastruktūros plėtros organizatorius parengia Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitą ir pateikia ją tikrinti **savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai**. Komisijai Programos lėšų panaudojimo ataskaita pateikiama kartu su **savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvada**. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šių dokumentų pateikimo tikrinti dienos **Komisija parengia išvadą** dėl Programos lėšų panaudojimo pagrįstumo (atitikties priemonių planui ir Programos lėšų panaudojimo planui).“

Įvertinus Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 1 dalies papildymą 7 punktu ir savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 12 straipsnio 10 dalies pakeitimą, darytina išvada, kad Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitai bus rengiamos 2 išvados, t.y. po savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvados dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitos (išvada teikia tarybai), parengiama ir Komisijos išvada.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 12 straipsnio 11 punktu infrastruktūros plėtros organizatorius programos lėšų ataskaitą, kaip nurodoma įstatyme teiks tvirtinti savivaldybės tarybai:

„ 11. Komisijai nustačius, kad Programos lėšos panaudotos pagrįstai, Programos lėšų panaudojimo ataskaita kartu su Komisijos išvada teikiama tvirtinti savivaldybės tarybai.“

Todėl savivaldybės tarybai būtų teikiama:

- pagal Lietuvos respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 7 punktą - savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos parengta Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitos išvada;
- pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 12 straipsnio 11 punktą - Programos lėšų panaudojimo ataskaita su Komisijos išvada.

Atsižvelgiant į tai, darytina prielaida, kad atlikus Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo auditą ir gavus išvadą, antra Komisijos išvada nėra būtina ir perteklinė. Todėl siūlytume Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio 10 punktą koreguoti taip:

*„10. Einamųjų metų pabaigoje infrastruktūros plėtros organizatorius parengia Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitą ir pateikia ją tikrinti **savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai**. Komisijai **susipažinti** Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaita pateikiama kartu su **savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvada**. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šių dokumentų pateikimo ~~tikrinti~~ dienos Komisija ~~parengia išvadą~~ **susipažįsta su pateikta audito išvada ir įvertina dėl Programos lėšų panaudojimo pagrįstumą (atitiktį priemonių planui ir Programos lėšų panaudojimo planui).**“*

Tuo pačiu siūlytume į pakeitimus įtraukti ir Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo Nr. XIII-2895 12 straipsnio 11 punkto pakeitimą:

*„11. Komisijai **susipažinus su savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvada** ir nustačius, kad Programos **ir jos administravimo** lėšos panaudotos pagrįstai, Programos **ir jos administravimo lėšų** panaudojimo ataskaita kartu su Komisijos **savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos** išvada teikiama tvirtinti savivaldybės tarybai.“*

Administracijos direktorius

Valdas Majauskas

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS MERAS

DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS MERAS

Lietuvos savivaldybių asociacijai Nr.

Nr. I

DĖL PASIŪLYMŲ DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO PAKEITIMO

Lietuvos savivaldybių asociacija (toliau – LSA) 2023-08-07 pateikė susipažinti su Lietuvos Respublikos Seimui ir Vidaus reikalų ministerijai pateiktais pasiūlymais dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) tobulinimo.

Kaip nurodo pati LSA, VSĮ turi reglamentavimo spragų ir šio įstatymo taikymas praktikoje tampa komplikuoatas. Primename, kad Kauno miesto savivaldybė teikė ne vieną pastabą dėl reglamentavimo trūkumų, tačiau LSA pasiūlymuose yra pateiktos tik kelios komplikuoatą VSĮ taikymą identifikuojančios pastabos.

Įvertinę siūlomus pakeitimus, iš esmės jiems pritariame, tačiau, be kita ko, pateikiame papildomų pastebėjimų, kuriais, manome, būtų tikslinga papildyti esamus pasiūlymus:

1. Kauno miesto savivaldybė 2023-05-19 raštu Nr. 56-2-24 teikė pastabas dėl paprastosios tarybos kompetencijos, kur yra VSĮ 15 str. 3 d. 7 p. kolizija su VSĮ 27 str. 2 d. 12 p., taip pat VSĮ 15 str. 3 d. 8 p. prieštaravimas specialiosioms teisės normoms – Žemės įstatymo 23 str. 2 d. Be to, atkreipė dėmesį dėl VSĮ 15 str. 3 d. 2–5 p. nesuderinamumo su juridinių asmenų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

2. Pirmiau minėtu 2023-05-19 raštu taip pat buvo atkreiptas dėmesys dėl perteklinės merui priskirtos prievolės VSĮ 27 str. 2 d. 2 p. iki kiekvienų metų birželio 15 d. atsiskaityti savivaldybės tarybai raštu.

3. Pasiūlymus dėl mero laikino pavadavimo siūlome koreguoti numatant teisę pavaduojančiam vicemerui, o ne tarybai tvirtinti detaliuosius planus ir vietovės lygmens specialiųjų teritorijų planavimo dokumentus bei žemėtvarkos planavimo dokumentus. Priežastys dėl būtinumo užtikrinti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme nustatytus terminus buvo pateiktos 2023-05-19 rašte, taip pat 2023-07-10 rašte Nr. (33.200 Mr) R-1837. Šiuo atveju VSI 30 str. 2 d. reiktų atsisakyti numatomų išimčių pagal VSI 27 str. 2 d. 12 ir 13 p.

4. Taip pat esame išreiškę nuomonę dėl mero pavadavimo vedant posėdžius. VSI nėra numatyta, kad vicemerai turėtų teisę pirmininkauti tarybos posėdžiams. Vis dėlto meras nėra tarybos narys, tačiau VSI numato pareigą būtent merui pirmininkauti tarybos posėdžiams. Kai mero nėra, daugumą mero pareigų atlieka vicemerai. Pirmininkavimas tarybos posėdžiams yra numatytas tarybos nariui tik tuo atveju, kai meras yra pavaduojamas. Tačiau praktikoje neretai kyla situacijų, kai meras tiesiog negali dalyvauti posėdyje ar jo dalyje, pvz., dėl kokių nors tarptautinių vizitų, svečių priėmimo ir pan. Atsižvelgiant į tai, negalima laikyti, kad 30 str. 1 d. 1 p. numatytos aplinkybės, t. y. kad meras laikinai neina savo pareigų ir dėl to užtikrinamas pavadavimas. Taigi šiuo atveju yra VSI spraga.

Siūlomas VSI 27 str. 2 d. 4 p. pakeitimas numatant analogiją Seimo statuto nuostatoms: „4) sudaro savivaldybės tarybos posėdžių darbotvarkių projektus ir teikia savivaldybės tarybos sprendimų projektus, šaukia savivaldybės tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja arba paveda tai atlikti vienam iš vicemerų;“

Taip paprasčiau būtų sprendžiamas ir nusišalinimų klausimas.

5. Vertinant vicemerų statusą (asmeninio (politinio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai), jų paskyrimo, pavaldumo ir atleidimo imperatyvus (merui pavaldžius ir atskaitingus vicemerus meras skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka), siūloma atsisakyti VSI nuostatų, numatančių vicemerų kandidatūrų teikimą tarybai. Toks reguliavimas iškreipia asmeninio (politinio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų teisinį statusą, o tarybos sprendimas dėl nepasitikėjimo vicemeru ar administracijos direktoriumi (kurio kandidatūros net nereikia derinti su taryba), teisiškai jokios įtakos mero sprendimams neturi. Todėl siūlome pripažinti netekusiu galios VSI 15 str. 2 d. 8 p. ir atitinkamai 32 str. 2 d.

6. Papildomai atkreipiame dėmesį į poreikį suderinti ir kitas VSI nuostatas su specialiaisiais teisės aktais arba inicijuoti šių teisės aktų pakeitimą.

VSI 22 str. įtvirtinta prievolė sudaryti Etikos ir Antikorupcijos komisijas, o taip pat tarybos teisė sudaryti kitas nuolatinės (tos kadencijos laikotarpiui) komisijas. Įvairių komisijų privalomumą atskirais atvejais numato ir kiti teisės aktai, pvz., Peticijų konstitucinis įstatymas, Valstybei ir savivaldybėms priklausančių akcijų privatizavimo įstatymas ir kt. Komisijų nariais gali būti ne tik tarybos nariai, tačiau ir kiti asmenys. VSI 22 str. 10 d. numato, kad už darbą savivaldybės tarybos sudaromose komisijose jiems apmokama Lietuvos Respublikos valstybės ir

savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau – Apmokėjimo įstatymas) nustatyta tvarka. Tačiau minėto Apmokėjimo įstatymo 15 str. 4 d. kompetenciją nustatyti konkretų komisijos narių atlygio dydį ir jo mokėjimo tvarką numato Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai. Vadovaujantis deleguota kompetencija Vidaus reikalų ministro 2022-04-21 įsakymu Nr. 1V-319 yra patvirtinti tik savivaldybių tarybų Etikos komisijos narių ir Antikorupcijos komisijos narių, kurie nėra savivaldybės tarybos nariai, atlygio dydžiai ir mokėjimo tvarka. Taigi šiuo atveju kitų savivaldybės tarybos sudaromų komisijų narių, kurie nėra tarybos nariai, apmokėjimo tvarka nėra nustatyta.

VSĮ yra spraga ir dėl kitų savivaldybės darbui organizuoti reikalingų *darinių* (VSĮ 15 str. 2 d. 4 p.) ar tarybos *struktūrinių padalinių* (VSĮ 9 str. 1 d. 1 p.), pvz., tarybų sudarymo ir jų veiklos reglamentavimo. Atskiri teisės aktai numato tarybų sudarymą, pvz., Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba pagal Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą, Savivaldybės bendruomeninių organizacijų taryba pagal Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymą ir kt. Šios tarybos sudaromos savivaldybės tarybos sprendimu. Į jų sudėtį yra įtraukiami ir savivaldybės tarybos nariai. Laikydami, kad tarybos narys, dalyvaudamas tokios tarybos darbe, vykdo jam pavestas pareigas ir yra atleidžiamas nuo tiesioginio darbo ar pareigų bet kurioje institucijoje, įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje, išsaugant jam darbo vietą (VSĮ 12 str. 5 d.), manome, kad jam nedalyvaujant tokių tarybų, į kurias jis yra deleguotas savivaldybės tarybos sprendimu darbe, turėtų būti proporcingai mažinamas tarybos nario atlyginimas pagal VSĮ 12 str. 2 d. Tačiau su tokia nuomone nesutiko Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse, teikimu pasiūlęs pakeisti savivaldybės tarybos veiklos reglamento nuostatas, numatančias galimybę mažinti tarybos nario atlygį jam nedalyvaujant tarybų, į kurias jis yra deleguotas, posėdžiuose. Taigi, tokiu atveju savivaldybės tarybos nariai gali be jokių pasekmių nedalyvauti šių tarybų posėdžiuose ir jų veikloje.

7. Pritariame pasiūlymui pakeisti centralizuotos vidaus audito tarnybos pavadinimą, tačiau ne mažiau svarbu išspręsti koliziją dėl šios tarybos pavaldumo ir atskaitingumo. Priežastys ir motyvai taip pat buvo išdėstyti 2023-05-19 rašte.

8. Dėl Savivaldybės tarybos išimtinės kompetencijos:

VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 9 punkte reglamentuota, kad savivaldybės biudžetinių įstaigų struktūrą tvirtina savivaldybės taryba. Toks reglamentavimas nėra suderintas su Biudžetinių įstaigų įstatymu, kuriame biudžetinės įstaigos struktūros tvirtinimas paliktas įstaigos vadovo kompetencijai. Siūlome suvienodinti Vietos savivaldos įstatymą ir Biudžetinių įstaigų įstatymą ir įstaigos struktūros tvirtinimą palikti įstaigos vadovo kompetencijai, pakeičiant VSĮ 15 straipsnio 2 dalies 9 punktą, ir jį išdėstyti taip:

„9) savivaldybės biudžetinių įstaigų struktūros, nuostatų ir darbo užmokesčio fondo tvirtinimas, didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus savivaldybės biudžetinėse įstaigose nustatymas mero teikimu;“

Dėl VSI 15 straipsnio 2 dalies 19 punkto pakeitimo siūlome, kad savivaldybės taryba, nustatydamą taisykles dėl savivaldybei priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo, galėtų nustatyti ne tik savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo taisykles, bet ir valstybės turto, kuris yra mažos vertės, nurodant, kokia vertė laikoma mažareikšme. Taigi siūlome VSI 15 straipsnio 2 dalies 19 punktą išdėstyti taip: „19) sprendimų dėl disponavimo savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto priėmimas, šio turto bei patikėjimo teise valdomo valstybės turto, kurio vertė neviršija ** eurų, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos taisyklių nustatymas, išskyrus atvejus, kai tvarka yra nustatyta įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose;“

9. Pakeistinas yra VSI 27 straipsnio 2 dalies 27 punktas, kuris numato, kad meras organizuoja savivaldybės tarybos narių, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikacijos tobulinimą, nustatant, kad administracijos direktorius organizuoja valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikacijos tobulinimą, nes sprendimus, susijusius su personalu, priima administracijos direktorius. Siūlome:

- pakeisti VSI 27 straipsnio 2 dalies 27 punktą ir jį išdėstyti taip: „27) meras organizuoja savivaldybės tarybos narių, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikacijos tobulinimą.“;
- papildyti VSI 34 straipsnio 6 dalį (savivaldybės administracijos direktoriaus funkcijos) nauju punktu, numatančiu, kad administracijos direktorius organizuoja valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikacijos tobulinimą.

10. VSI 33 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad išvadas dėl savivaldybės tarybos sprendimų projektų rengia savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius. Nėra aišku, kokio turinio šios išvados turėtų būti. Įstatymo rengėjas turėtų detalizuoti, kokias išvadas dėl savivaldybės tarybos sprendimų projektų turėtų pateikti savivaldybės tarybos posėdžių sekretorius.

Taip pat 33 straipsnio 3 dalies 6 punkte reglamentuota, kad Administracija dėl savivaldybės tarybos sprendimo projekto, išskyrus šios dalies 5 punkte nurodytus sprendimų projektus, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo registravimo dienos pateikia išvadas. Jeigu savivaldybės tarybos sprendimo projektas didelės apimties, administracijos direktoriaus įsakymu išvadų pateikimo terminas vieną kartą gali būti pratęstas iki 10 darbo dienų.

Atsižvelgiant į šiuo metų esantį teisinį reglamentavimą, nėra aišku, kokias išvadas (kokio turinio) turi teikti tarybos posėdžių sekretorius, o kokias – savivaldybės administracija.

Įstatymo rengėjas turėtų detalizuoti, kokiais atvejais išvadas rengia sekretorius, o kokiais – administracija, be to, detalizuoti pačių išvadų turinį ir ar formą.

11. VSI, galiojusiame iki 2023 m. balandžio 1 d., buvo numatyta, kad vidaus auditoriai atlikto audito ataskaitas teikia savivaldybės administracijos direktoriui ir audituotų subjektų vadovams. Naujoje įstatymo redakcijoje numatyta ataskaitas teikti merui, savivaldybės tarybai ir audituotų subjektų vadovams. Vidaus auditoriai vertina vidaus kontrolę viešajame juridiniame asmenyje ir teikia vadovui rekomendacijas dėl vidaus kontrolės tobulinimo. Vidaus auditoriai dirba organizacijos aukščiausio lygio vadovams, padedant įstaigai siekti jos tikslų. Taigi siūlome atsisakyti VSI 68 straipsnio 6 dalyje numatyto reikalavimo atliktų vidaus auditų ataskaitas pateikti savivaldybės tarybai.

Kauno miesto savivaldybės meras

Visvaldas Matijošaitis

Šiaulių miesto savivaldybės meras

Artūras Visockas

Panevėžio miesto savivaldybės meras

Rytis Mykolas Račkauskas

Druskininkų savivaldybės vicemeras

Linas Urmanavičius

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos savivaldybių asociacija 124111348, Gynėjų g. 16, LT-01109 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	VRM VSI pakeitimas 2023-09-04 patiksl
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-09-04 Nr. (20)-SD-648
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-09-04 Nr. 1G-12014
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ROMA ŽAKAITIENĖ, Direktorė
Sertifikatas išduotas	ROMA ŽAKAITIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-09-04 14:28:26 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-09-04 15:21:25 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-10-19 08:20:43 – 2024-10-18 08:20:43
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Signa 2010 (1.2.0.v20200911-9994)
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-09-04 23:45:18)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-09-04 23:45:19 DBSIS